

בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוט דרום

בפני: סא"ל מאיה גולדשמידט - אב"ד

רס"ן עדיאל חדד - שופט

סרן יניב גנגר - שופט

בעניין: התובע הצבאי (ע"י ב"כ, סרן אגרנש אגניהו)

נגד

הנאשם: ח/XXX טוראי מ' א' (ע"י ב"כ, עו"ד עמי נחמני)

הכרעת - דין

על-פי הודאתו, מורשע הנאשם בעבירה של הוצאת רכוש מרשות הצבא, לפי סעיף 77 (א)(1) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 ולפי סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירה של גניבה בידי עובד הציבור, לפי סעיפים 390 ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאם לכתב האישום ולפרטים הנוספים.

ניתנה היום, 06/04/2016, כ"ז באדר ב' התשע"ו, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

(-)
שופט

(-)
אב"ד

(-)
שופט

גזר - דין

הנאשם, טור' מ' א' נותן את הדין בגין עבירות של הוצאת רכוש מרשות הצבא וגניבה בידי עובד הציבור.

מכתב האישום והפרטים הנוספים עולה, כי הנאשם, אשר שירת באותה עת בגדוד הובלה XXXX, היה מעורב, במועדים שבין יוני ועד אוגוסט 2014, ביחד עם שני חיילים נוספים, בפרשה רחבת היקף של פירוק התקני דלק וגניבת דלק לצורך מכירתו.

תחילת הפרשה בכך שהוצע לנאשם ולחייל נוסף, י' ק', על ידי חייל שלישי – ט' א', לגנוב דלק באמצעות פירוק התקני הדלק מהמשאיות החונות בגדוד בו הם משרתים, תוך שהנ"ל אף הדגים להם כיצד לעשות כן. הנאשם וחברו, י' ק', הסכימו לכך והנאשם היה מעורב ביחד חבריו בהוצאת למעלה מ-10 התקני דלק שונים, בהם השתמשו לצורך גניבת דלק. הנאשם גנב באמצעות התקנים אלה, ביחד עם חבריו, ב-17 הזדמנויות שונות, מתחנות דלק שונות ("עומרים" ו"מפגש הספורט") כמויות המצטברות למאות ליטרים של דלק, אותו העבירו ל"ג'ריקנים" שהביאו מבעוד מועד. לאחר מכן העבירו את הדלק שנגנב לאזרחים אחרים. בכל הזדמנות בה העבירו את הדלק לאזרחים, הרוויחו הנאשם וחבריו כ-600 ש"ח כל אחד. שוויו הכולל של הדלק שנגנב הוא 14,284 ש"ח. לאחר הגניבות שבוצעו השיבו הנאשם וחבריו את התקני הדלק לכלי הרכב הצבאיים.

החקירה בעניינו של הנאשם וחבריו החלה בעקבות תיעוד של גניבת דלק מתחנת דלק של "דלק" בבאר שבע. הנאשם הודה בחקירתו במיוחס לו ושהה במעצר במשך כארבעה ימים במהלך החקירה.

הנאשם התנדב לשירות צבאי לפני קרוב לשלוש שנים, לאחר שסיים 12 שנות לימוד, במהלכן הגיע להישגים נאים (2/ס). במהלך שירותו הצבאי, בתפקיד של נהג משא כבד, צבר אמנם עבירות משמעת רבות, אולם האחרונה שבהן היא בינואר 2015. הוצגו לעיונו המלצות רבות מטעם מפקדיו (1/ס) לרבות מפקדת גדוד ההובלה, מהן עולה כי הנאשם שינה את התנהלותו מאז האירועים נשוא כתב האישום, וכי הוא מבצע את תפקידו באופן אחראי, מקצועי ומסור, תוך גילוי מוטיבציה ומשמעת עצמית גבוהה. זאת על אף שהנאשם מתמודד עם נסיבות אישיות שאינן פשוטות - הוריו נכים, הנאשם נשוי, אב לבת פעוטה ואשתו נמצאת בשלב מתקדם של הריונה השני. כמו כן הוא מתמודד עם קשיים כלכליים וחובות. הנאשם מסר בפנינו בדברו האחרון כי הוא הפנים את לקחו ומעוניין להמשיך בשירות הצבאי כהלכה.

הוצג בפנינו הסדר טיעון במסגרתו ביקשו הצדדים להטיל על הנאשם עונש של 4.5 חודשי מאסר בדרך של עבודה צבאית, מאסר מותנה ופיצויים לצה"ל בסך 5,000 ש"ח. הצדדים נימקו את ההסדר בכך שהוא מאזן בין חומרת העבירות לבין נשנותן (לעניין זה צוין, כי חל עיכוב בטיפול בתיק, שהוביל לכך שכתב האישום הוגש בפברואר 2016, כשנה ומחצה לאחר האירועים המתוארים בו). עוד צוין, כי הוגשו כתבי אישום גם כנגד המעורבים הנוספים, אך הנאשם הוא הראשון שמסיים את עניינו, וכי הצדדים ביקשו להתחשב גם בשירותו המועיל ובנסיבותיו האישיות.

אכן הנאשם הורשע בגין מסכת חמורה של עבירות, המבטאות מעילה מוחלטת באמון שניתן בו כחייל וכנהג. אף אם היוזמה לגניבה לא הייתה שלו, הרי שלא היסס לשתף פעולה עם אחרים, משהדבר הוצע לו, לנצל את נגישותו למשאיות בגדוד בו שירת, לפרק התקני דלק ולגנוב באמצעותם בהזדמנויות רבות כמות המצטברת למאות ליטרים של דלק, לצורך הפקת רווח אישי. המעשים התגלו ונפסקו רק משהתגלה התיעוד לגניבה, שהוביל לפתיחת החקירה. ככלל ראויים מעשים מעין אלה לענישה במאסר ממשי, משיקולי גמול והרתעת היחיד והרבים (ר' למשל ע/78/06 **התצ"ר נ' רב"ט שלומי חסן** (2006)); ומבחינה זו יש בהסדר הטיעון משום הקלה משמעותית עם הנאשם, בכל הנוגע לרכיב המאסר.

עם זאת, לצד האמור, הוצגו בפנינו מספר שיקולים משמעותיים לקולא, העומדים ביסוד הסדר הטיעון ובעיקר – נשנות העבירות והשיהוי המשמעותי בטיפול בתיק, אשר הוביל להגשת כתב האישום כשנה ומחצה לאחר האירועים (מבלי שניתן לכך הסבר ממשי). בתקופה זו, כפי שפורט לעיל, ניכר כי הנאשם שינה דרכיו ושירת באופן מסור ואחראי, ללא כל הסתבכות פלילית נוספת או עבירות משמעת. מבחינה זו מבקש הסדר הטיעון ליתן משקל משמעותי לשיקולי השיקום, שכידוע הם שיקולים משמעותיים בעת גזירת העונש המאפשרים במקרים המתאימים אף לחרוג ממתחם העונש הראוי (ר' סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977). לכך יש להוסיף כאמור את הודאת הנאשם ושיתוף הפעולה הן בחקירתו והן בפנינו; את העובדה כי הוא הראשון שנותן את הדין מבין כלל המעורבים בפרשה זו; וכן את נסיבותיו האישיות הסבוכות. בשים לב לכלל האמור, מצאנו שלא להתערב בהסכמת הצדדים ולכבד את הסדר הטיעון המוצע.

יצוין, עם זאת, כי דעות השופטים נחלקו בנוגע לאופן ריצוי עונש המאסר בעבודה צבאית – האם ביחידה סגורה או פתוחה. בחוות דעתה הראשונית המליצה רמ"ד שיקום במקמצי"ר כי הנאשם ירצה את עונשו ביחידה **סגורה**, והתביעה ביקשה כי

נאמץ את חוות דעתה לעניין זה; במהלך טיעוניו לעונש ביום 20/4/2016 ביקש ב"כ הנאשם לאפשר לו לרצות את העונש ביחידה **פתוחה**, על מנת שיוכל לשהות לצד משפחתו, בשים לב לכך שהוא אב לפעוטה כאמור ועתיד להפוך לאב שוב בקרוב. בעקבות החלטה שהופנתה אל רמ"ד שיקום במקמ"ר, באותו היום, בה התבקשה לבחון האם יש אפשרות נוספת לריצוי העונש, הודיעה האחרונה כי ניתן לאפשר לנאשם לרצות את עונשו ביחידה פתוחה, והנושא נתון לשיקול דעת בית הדין.

שופט המיעוט סבור כי יש לקבוע שהנאשם ירצה את עונשו ביחידה סגורה. שופט זה סבור, כי לנאשם כבר ניתנה הקלה מפליגה בדמות ריצוי עונש המאסר בדרך של עבודה צבאית, חלף כליאה ממשית וכי אין מקום למתן הקלה נוספת בנוגע לאופן ריצוי העונש, הקלה שיש בה משום פגיעה ברכיב הרתעת הרבים.

שופטי הרוב סבורים, לעומת זאת, כי ניתן לקבל את המלצתה המעודכנת של רמ"ד שיקום לריצוי העונש ביחידה פתוחה. אמנם אף שופטי הרוב מסכימים כי לנאשם ניתנה הקלה משמעותית במסגרת הסדר הטיעון בכך שהוא אינו כולל רכיב של כליאה ממשית; אך בשים לב לשיקולים שעניינם חלוף הזמן מאז העבירה ובעיקר לאור מצבו המשפחתי העדכני, כמי שעתיד להיות בקרוב אב לשני ילדים רכים מאוד בשנים, סבורים שופטי הרוב כי שיקולי ההרתעה יכולים לבוא על סיפוקם גם אם ירצה הנאשם את העונש ביחידה פתוחה – וזאת בשים לב בין השאר למשמעויות הנלוות שיש לריצוי עונש זה שהוא בבחינת תחליף מאסר (דהיינו תקופה ארוכה של תב"ן, במהלכה הנאשם גם אינו מקבל משכורת ואינו יכול לעבוד לפרנסתו (ר' לעניין זה סעיפים 7 ו-8 לתקנות השיפוט הצבאי (נשיאת עונש מאסר בעבודה צבאית), התשמ"ח-1998)). נפסק לעניין זה, איפוא, כדעת הרוב.

סוף דבר, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

1. ארבעה וחצי (4.5) חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודה צבאית, ביחידה פתוחה, בהתאם לתנאים שנקבעו בחוות דעתה המעודכנת של רמ"ד שיקום מיום 20/4/2016. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו 22/5/2016, עד השעה 11:00. מעונש המאסר יש לנכות את ארבעת (4) ימי מעצרו של הנאשם.
2. עונש מאסר מותנה בן חמישה (5) חודשים למשך שלוש (3) שנים, לבל יעבור הנאשם עבירה של הוצאת רכוש או נשק מרשות הצבא וכן כל עבירה שעניינה שליחת יד ברכוש הזולת.

3. הנאשם ישלם פיצויים בסך חמשת אלפים (5,000) ש"ח לרשויות צה"ל, בשניים עשר (12) תשלומים חודשיים שווים ועוקבים, שישולמו החל מיום 01/06/2016.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום, 15/5/2016, בנוכחות הנאשם והצדדים.

(-)
שופט

(-)
אב"ד

(-)
שופט

תאריך הדפסה: 15/05/2016

העתק נכון מן המקור
עו"ד יונתן רדה, סרן
ע. משפטי לנשיאת ביה"ד
חתימת המגיה
נערך על ידי א.מ.